

Sınır Ötesi Finansal Kiralama İşlemlerinin Tescilinde İzlenecek Usul ve Esaslar

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun (FKK) “Sözleşmenin Şekli ve Tescili” başlıklı 8 inci maddesi ile sözleşmenin düzenleme şeklinde noterlikçe yapılacağı, taşınır mala dair sözleşmenin kiracının ikametgahı noterliğinde özel sicile tescil edileceği, taşınmaz mala ait sözleşmenin taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün beyanlar hanesine, gemilere dair sözleşmelerin ise gemi siciline şerh edileceği, yurt dışında yerleşik kiralayan şirketlerle yapılan sınır ötesi finansal kiralama işlemlerinde ise kiralayan şirketin Türkiye’de şubesi yoksa, sözleşmelerin Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça tescil edileceği hükme bağlanmıştır.

Bilindiği üzere, 01.11.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 168 inci maddesinin (C) fıkrasının (b) bendi uyarınca; 3226 sayılı FKK’nda yer alan “Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlık” ibareleri “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu” olarak değiştirilmiştir. Bu itibarla, yurtdışından yapılacak finansal kiralama işlemlerine ilişkin sözleşmelerin bundan böyle Kurumumuz tarafından tescil edilmesi gerekmekte olup, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 02.02.2006 tarih ve 1791 sayılı Kararı uyarınca, bahse konu tescile ilişkin izinlerin Kurum Başkanlık Makamının Oluruna istinaden tesis edileceği karara bağlanmıştır.

Bu kapsamda, Kurumumuza tescil için yapılan başvuruların sonuçlandırılabilmesini teminen izlenecek usul ve esaslar ile finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinde ve tescil sonrası derç taleplerinin değerlendirilmesinde istenen bilgi ve belgelere ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur:

1.Tescil izni verilebilmesi için kiralama konusu malın ülkeye giriş tarihinden **en az 7 iş günü** önce [EK-1’de](#) belirtilen belgelerin her bir sözleşme için hazırlanacak [EK-3’de](#) yer alan Tip Talep Yazısı ekinde, tasnif edilmiş ve dosyalanmış şekilde eksiksiz olarak Kurumumuza gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca, Kurumumuzca gerekli görülen hallerde [EK-1’de](#) yer alan belgelere ilaveten her türlü bilgi ve belge istenebilir.

2.Sınır ötesi finansal kiralama işlemlerinde, hava aracı, gemi, tıbbi cihaz ve yüksek teknoloji kapsamında olduğu ilgili kuruluşlardan görüş alınarak tesbit edilen mallara ait sözleşmeler tescil edilmektedir. 3226 sayılı FKK’nun 7 nci maddesine istinaden finansal kiralama sözleşmelerinin süresi dört yıldan kısa olamaz. Bununla birlikte, “Finansal Kiralama İşlemlerinde Süre ve Sınırın Tespitine Dair Yönetmelik”in 1/a maddesine istinaden çıkarılan genelgelerle hava araçları ile tıbbi cihazlar için sözleşme süresinin iki yıldan az olmamak üzere dört yıldan kısa olarak belirlenmesi uygun görülmüştür.

3.Eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, kusurlu, standart dışı, yatık, düşük kaliteli mallar ve müsaadeye tabi maddeler listesinde yer alan malların yurt dışından kiralanması FKK'nun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan tescilden ayrı olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ön iznine tabidir. Bununla birlikte, teşvik belgesine bağlanmış finansal kiralama işlemleri ön izne tabi değildir.

4.Sözleşmenin FKK’na aykırı hükümler içermemesi ve anılan Kanunun 8 inci maddesine göre, noter huzurunda mutlak surette düzenleme şeklinde yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda, sınır ötesi finansal kiralama sözleşmesi düzenlenirken FKK’nun taraflarca dikkate alınması gereken ilgili hükümleri [EK-2’de](#) yer almaktadır.

5.FKK'nun 15 inci maddesi uyarınca kiralama konusu malın zilyedliği kiralama süresince devredilemediğinden söz konusu malın alt kiralamaya konu olması mümkün bulunmamaktadır.

6.Kiralayan şirketin mutlak surette finansal kiralama işlemleri yapma yetkisinin bulunması veya şirketin iştiğal konusunun finansal kiralama işlemleri yapmaya imkan vermesi gerekmektedir.

7.Kiralama konusu malın hava aracı olması durumunda, kiracının işletme ruhsatı almak üzere Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunmuş olması gerekmektedir. FKK'nun 15 inci maddesi uyarınca kiracı, finansal kiralama konusu malın zilyedliğini bir başkasına devredemeyeceğinden finansal kiralama yoluyla yurda getirdikleri hava araçlarını başka bir şirket aracılığıyla işletmeleri mümkün olamayacaktır.

8.Finansal kiralama sözleşmesinde değişiklik yapılması amacıyla taraflar arasında tadil anlaşması düzenlenmesi halinde, ilgili şirket veya vekalet haiz hukuk bürosu tarafından Kurumumuza yapılan derç talebi ekinde, resen noterlikçe düzenlenmiş orijinal imzalı finansal kiralama tadil sözleşmesi ile noter tasdikli Türkçe tercümesi ve her ikisinin noter onaylı ikişer suretinin bulunması gerekmektedir.

Tadil anlaşmasının konusu, finansal kiralama sözleşmesindeki kiralayan tarafın değiştirilmesi ise;

- Sözleşmede veya ek tadil anlaşmasında kiralama konusu malın mülkiyetinin bir üçüncü kişiye devredilebileceğine ilişkin açık hüküm bulunması,
- Kiralayanın sahip olduğu hak ve yükümlülüklerin devredildiği yeni kiralayanın da finansal kiralama yetkisine sahip olduğunu veya şirket konusunun finansal kiralama işlemleri yapmaya imkan verdiğini tevsik eden belgelerin Kurumumuza gönderilmesi

gerekmektedir.

9.Sözleşme süresinin uzatılmasına ilişkin sözleşme tadillerinin dercedilebilmesi için sözleşme süresinin bitiminden **en az 10 iş günü** önce Kurumumuza başvurulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen esaslar, usuller ve süreler çerçevesinde yapılmayan başvurular Kurumumuzca değerlendirmeye alınmayacaktır.

- Ek: 1) İstenen Belgeler
2) Sözleşmede Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar
3) Tip Talep yazısı